

Ed.

326. Frumvarp til laga

[182. mál]

um breytingu á umferðarlögum, nr. 40 23. apríl 1968, með síðari breytingum.

Flm: Salome Porkelsdóttir, Karl Steinar Guðnason, Davíð Aðalsteinsson,
Eyjólfur Konráð Jónsson, Eiður Guðnason, Helgi Seljan, Stefán Benediktsson,
Sigríður Dúna Kristmundsdóttir.

1. gr.

Niðurlag 2. gr., frá og með „*Ljósatími*...“, fellur niður.

2. gr.

Á eftir 39. gr. komi ný grein er verði 40. gr. og orðist svo:
Bifreiðar, sem notaðar eru til að flytja skólabörn, skulu vera sérstaklega auðkenndar með þar til gerðum skiltum. Ökumönnum, sem koma á eftir eða á móti slíkri bifreið, ber að stöðva ökutæki sín á meðan skólabörnum er hleypt út eða þau eru tekin upp í bifreiðina.

Dómsmálaráðherra ákveður með reglugerð hvernig merkingum á skólabifreiðum skuli háttáð og um notkun þeirra.

3. gr.

Í stað 1. málslíðar 1. málsg. 53. greinar komi:

Við akstur bifreiðar, bifhjóls og léttis bifhjóls skulu jafnan vera tendruð ljós á lögboðnum ljóskerum. Sama gildir um akstur annarra ökutækja í rökkri, í myrkri eða í ljósaskiptum, eða ella þegar birtuskilyrði eru ófullnægjandi vegna veðurs eða af öðrum ástæðum.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð.

Á síðasta þingi var flutt frumvarp er ætlað var að hafa nokkur áhrif til bóta á öryggi í umferðinni. Frumvarp það, sem hér er flutt, er sama efnis að viðbættu nýju ákvæði um réttindi skólabifreiða.

Um alllangt skeið hefur umferðaróhöppum fjölgað hér á landi ár frá ári. Meiðslum og dauðaslysum hefur fjölgað og eignatjón er geysilegt. Þrátt fyrir aukna löggæslu og bættu umferðarlöggjöf næst ekki sá árangur sem vænst var.

Oft verða óhöppin vegna þess að gangandi vegfarandi verður þess ökutækis, sem óhappinu veldur, ekki var í tæka tíð eða stjórnendur ökutækja, sem rekast á, gera sér hættuna ekki ljósa fyrr en of seint.

Í nokkrum löndum hefur ökutækjum verið gert að aka með ljósum allan sólarhringinn árið um kring. Viða eru ökumenn hvattir til þess að aka með ljósum á daginn ef skyggni er ekki gott. Margir verða við þeirri áskorun en aðrir ekki. Þá verður jafnvel enn erfiðara að forðast hættu þegar á eftir 3—4 bifreiðum með ljósum kemur ein ljóslaus. Allir, sem reynslu hafa af akstri, vita að t. d. þeirrar bifreiðar, sem kemur á móti í umferðinni, verður mun fyrr vart ef hún ekur með ljósum þó að albjartur dagur sé. Af þessum ástæðum hafa „Greyhound“ langferðabifreiðarnar í Bandaríkjunum Norður-Ameríku ekið með ljósum allan sólarhringinn í meira en hálfa öld. Svíar hafa ekið með ljósum allan sólarhringinn í allmörg ár og eru eina Norðurlandabjóðin sem náð hefur því marki að fækka umferðaróhöppum. Finnar hafa fylgt fast á eftir með mjög góðum árangri. Bifreiðar, framleiddar í Svíþjóð, eru nú þannig gerðar að á þeim tendrast ökuljós um leið og bifreiðin er ræst.

Öldruðum í umferðinni fer fjölgandi og þótt kannanir sýni að aldraðir ökumenn valdi ekki slysum öðrum fremur, nema síður sé, þá er þó ljóst að þetta ákvæði í umferðarlögum mundi auka öryggi allra sjóndapurra í umferðinni, bæði ökumanna en þó einkum gangandi vegfarenda.

Einn af hverjum fjórtán körlum, sem aka bifreið, er samkvæmt erlendum skýrslum haldinn svonefndri „rault-grænt“ litblindu, þannig að slíkir ökumenn eiga erfitt með að greina rauða og græna hluti við vissar aðstæður, en bifreið með ljósum sjá þeir vel.

Í skýrslu, sem landlæknisembættið hefur tekið saman um slys í umferð, kemur fram sú hörmulega staðreynd að í aldurshópnum 7—20 ára eru slysin algengasta dánarorsökin hjá okkur, og á aldrinum 17—25 ára eru umferðarslysin ein algengari dánarorsök en nokkur önnur. Allra ráða verður að leita til að tryggja rétt ungra vegfarenda. Aukið öryggi varðandi skólabifreiðar er þáttur í þeirri viðleitni.

Vitað er að umferðarlögin eru í heildarendurskoðun en ástandið hjá okkur er svo slæmt að við megum ekki bíða.

Síðasta ár var tileinkað auknu umferðaröryggi á vettvangi Norðurlandþjóða. Þá dró úr umferðaróhöppum hér á landi í fyrsta sinn í landan tíma. Aukinn skilningur er nú tvímælaust á notkun öryggistækja bifreiða og nauðsyn frekari aðgæslu. Notkun ljósatækja hlýtur að teljast með nauðsynlegustu öryggistækjum bæði ökumenn og vegfarendur.

Ákvæði, sem þetta frumvarp fjallar um, er einfalt, getur tekið gildi strax eftir samþykkt lagannaog þar má vænta árangurs.

Ráðherra getur með reglugerð sett ákvæði um viðurlög.